

1. Anticipatie maatregelen tot vereenvoudiging Participatiewet en Wet banenafspraken
  - 1.1 Misvattingen over loonkostensubsidie Participatiewet en de no-riskpolis
2. Vangnetuitkeringen over 2015 en 2016
3. Gegevensverstrekking gemeenten ten behoeve van ministeriële regeling procesgang vangnetters gemeentelijke doelgroep Participatiewet
4. Verantwoording uitvoering Participatiewet in relatie tot maatwerk
5. Aanvraagformulier VU over 2015 beschikbaar
6. Onderzoeksresultaten van de Inspectie SZW over de verordeningen tegenprestatie
7. Pilot 'steun na partnerverlies'
8. Recente publicaties van CBS over armoede en sociale uitsluiting
9. Verkennende studie "Klachten en signalen in het sociale domein"
10. Vooraankondiging gegevensuitwisseling tussen gemeenten en UWV i.h.k.v. de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)
11. Beperken doorstroom van WW naar bijstand – regionale interventies
12. Cliëntenparticipatieraden en individuele cliëntondersteuning
13. Tweede subsidieronde Vakkundig aan het werk geopend
14. Bescherming derdepijlerpensioenen (lijfrente) voor vermogenstoets in de bijstand
15. Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom
16. Landelijke communicatie-initiatieven werk en integratie vluchtelingen
17. Uitspraak Centrale Raad van Beroep over opschorten van de uitkering bij 'no-show'
18. Aanpassing fraudewet en uitspraak Centrale Raad van Beroep inzake financiële draagkracht bestuurlijke boete
19. Taskforce gegevensuitwisseling van start
20. Beschermen van gegevens van vrouwen die in een vrouwenopvang verblijven die ernstig worden bedreigd en niet gevonden mogen worden
21. Belang warme overdracht voor schoolverlaters voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs
22. Werkgeversdienstverlening en vergroten transparantie van kandidaten voor de banenafspraken
23. Beveiliging Suwinet gemeenten
24. Geen subsidie van overheden aan organisaties die gelieerd zijn aan het Eritrese regime
25. Nieuwe aanvraagronde ESF en vluchtelingen met een verblijfstatus

1. Anticipatie maatregelen tot vereenvoudiging Participatiewet en Wet banenafspraken

In de Verzamelbrief van 18 december 2015 heb ik u geïnformeerd over een aantal bestuurlijke afspraken die de uitvoering van de Participatiewet en de Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperkten (Wet banenafspraken) vereenvoudigen. Ik gaf aan dat voor een aantal van de afgesproken maatregelen wet- en regelgeving nodig was en dat het ministerie de mogelijkheden zou nagaan om te anticiperen op de voorgenomen maatregelen.

Ik ben tot de conclusie gekomen dat ik gemeenten in de gelegenheid wil stellen om te anticiperen op twee maatregelen uit het pakket vereenvoudigingen die de inzet van het instrument loonkostensubsidie betreffen. U kunt op deze twee maatregelen anticiperen vanaf het moment dat ik het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer heb ingediend. Dit heb ik het parlement met mijn brief van 23 februari 2016 gemeld. Deze brief vindt u [hier](#). Inmiddels heb ik 5 juli het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend; deze vindt u [hier](#).

Het gaat om het inzetten van forfaitaire loonkostensubsidie van 50% van het wettelijk minimumloon gedurende (maximaal) de eerste 6 maanden van het dienstverband en het mogelijk maken van loonkostensubsidie voor schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PRO) die al werken. Doel van de maatregelen is dat werkplekken sneller tot stand komen respectievelijk kunnen worden voortgezet. Anticiperen is mogelijk omdat de maatregelen de realisering van de banenafspraken en beschut werk stimuleren en begunstigend uitwerken voor cliënten met een beperking, van werkgevers en gemeenten. Ik wil u daarom de ruimte bieden om te anticiperen op deze twee maatregelen. Nu het wetsvoorstel bij de Kamer is

ingediend is de voorgenomen wettekst en het traject van uitvoeringstoetsen en advisering door de Afdeling advisering van de Raad van State achter de rug. Ook vind ik het belangrijk dat u zich goed kunt voorbereiden. Streefdatum van invoering van het wetsvoorstel is 1 januari 2017. Met het oog op een goede verwerking van de forfaitaire loonkostensubsidie in de registratie ben ik voornemens de Regeling statistiek Re-integratie Gemeenten aan te passen.

De maatregel om flexibele termijnen toe te staan voor de herbepaling van de loonwaarde van mensen met loonkostensubsidie moet ook met dit wetsvoorstel worden gerealiseerd. Op deze maatregel kan niet worden geanticipeerd. De herbepalingen die al gepland staan in 2016 moeten, uitgaande van invoering van de wetswijziging per 1 januari 2017, gewoon doorgang vinden.

Het is wel verstandig om vanaf nu bij de eerstvolgende bepaling van de loonwaarde -of dit nu een eerste bepaling is of een herbepaling- al aan te geven wat het ontwikkelperspectief van een werknemer is. Zo kan bij het moment van inwerkingtreding van de maatregel van het oude regime soepel worden overgestapt op het nieuwe regime.

Eén van de andere maatregelen uit het pakket vereenvoudigingen die ik noemde in de Verzamelbrief van 18 december 2015 is het zonder beoordeling opnemen van leerlingen van het VSO in het doelgroepregister banenafpraak. Deze maatregel draagt ook bij aan de doelstelling van extra banen voor de doelgroep van de banenafpraak. Deze maatregel is opgenomen in een besluit dat op 21 april 2016 is gepubliceerd. Het besluit is in werking getreden met terugwerkende kracht tot 1 juli 2015. Het besluit vindt u [hier](#).

1.1. Misvattingen over loonkostensubsidie Participatiewet en de no-riskpolis

Werkgevers hebben soms een verkeerd beeld bij de inzet van instrumenten, waardoor zij beslissingen nemen waarvan mensen met een arbeidsbeperking de dupe kunnen zijn. Zo meende een werkgever dat loonkostensubsidie maar 5 jaar kan worden verstrekt. Dat is niet het geval. Loonkostensubsidie zoals geregeld in de Participatiewet kan –als dat nodig is- tot aan de pensioengerechtigde leeftijd worden ingezet. Wel wordt periodiek gekeken of iemand nog tot de doelgroep behoort en of de loonkostensubsidie nog steeds past bij de prestatie van mensen. Dat is belangrijk, want mensen kunnen zich ontwikkelen, waardoor minder loonkostensubsidie nodig is. Of minder productief worden, waardoor juist een hogere subsidie nodig is. De wet regelt geen maximumtermijn voor het verstrekken van loonkostensubsidie.

Ook omtrent de no-riskpolis bestaan soms verkeerde beelden. De no-riskpolis is, evenals loonkostensubsidie, een belangrijk instrument voor werkgevers om iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. De no-riskpolis zorgt ervoor dat de werkgever compensatie krijgt voor de loonkosten, wanneer iemand met een arbeidsbeperking ziek wordt. Dit neemt aarzelingen bij werkgevers weg om iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Wanneer een werkgever iemand in dienst neemt met een Wajong-uitkering dan geldt deze no-riskpolis tot aan de pensioengerechtigde leeftijd.

2. Vangnetuitkeringen over 2015 en 2016

Op dit moment loopt de aanvraagperiode voor de vangnetuitkering over 2015. Een gemeente komt hiervoor in aanmerking indien haar tekort op de gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet meer bedraagt dan 5% en het college in 2015 de gemeenteraad heeft geïnformeerd over zijn globale analyse omtrent de mogelijke oorzaak en omvang van voornoemd tekort en de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. De globale analyse, zo is geregeld, moet worden opgesteld in het kader van de inwerkingtreding van de Participatiewet en de eerdere financiële resultaten van de uitvoering van de Wet werk en bijstand en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren. Nadere informatie over de vangnetuitkering over 2015 vindt u [hier](#).

Van enkele gemeenten is de vraag ontvangen of de procedure voor de vangnetuitkering over 2016 identiek is aan die voor de vangnetuitkering over 2015. Deze vraag kan in beginsel bevestigend worden beantwoord. Dit betekent dat het college de gemeenteraad in 2016 moet informeren over zijn globale analyse omtrent de mogelijke oorzaak en omvang van voornoemd tekort en de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Geregeld gaat worden dat in 2016 de analyse niet langer in relatie hoeft te worden gebracht met de inwerkingtreding van de Participatiewet in 2015 en de eerdere financiële resultaten van de uitvoering van de Wet werk en bijstand. Daarnaast vervalt het vormvrije karakter van het (in 2017 over 2016) in te dienen verzoek. Stroomlijning van het verzoek zal voor gemeenten nauwelijks extra werk betekenen, terwijl het voor de toetsingscommissie wel een aanzienlijke efficiencywinst zal opleveren.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat alleen voor 2016 het eigen risico wordt bepaald op hetzij 5% van het budget, met toepassing van een getrapte vergoeding, hetzij een bedrag van € 30 per inwoner, afhankelijk van hetgeen voor de gemeente de gunstigste toepassing is. Voor enkele gemeenten geldt een ander regime, omdat hun aanvankelijk over 2016 toegekende MAU-uitkering voortijdig is beëindigd.

3. Gegevensverstrekking gemeenten ten behoeve van ministeriële regeling procesgang vangnetters gemeentelijke doelgroep Participatiewet

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Als uitvloeisel daarvan is een ministeriële regeling nodig. Deze regeling is op 1 juli 2016 in werking getreden. Deze regeling is op 2 september 2015 in de Staatscourant gepubliceerd (nr. 27502). De tekst vindt u [hier](#). In de Verzamelbrief 2015-2 is hieraan reeds aandacht besteed.

Naar aanleiding van een signaal van het UWV verzoek ik gemeenten dringend om het UWV te informeren over het verstrekken van loonkostensubsidie aan mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. Het UWV moet immers op grond van de regeling aan gemeenten doorgeven voor welke mensen gemeenten de re-integratieverantwoordelijkheid houdt. Een adequate informatieverstrekking door gemeenten aan het UWV door het re-integratiebericht tijdig en volledig in te vullen is van belang voor een goede implementatie van de regeling.

Op grond van de Participatiewet werkt de regeling de re-integratieverplichtingen voor gemeenten uit ten aanzien van mensen die met loonkostensubsidie zijn gaan werken en daarna zijn uitgevallen wegens ziekte en geen werkgever meer hebben. Dit zijn de zogenaamde vangnetters die een uitkering krijgen op grond van de Ziektewet. De uitwerking van de regeling is in lijn met de gebruikelijke re-integratieverplichtingen op grond van de Wet verbetering poortwachter ten aanzien van vangnetters en geregeld in de Wet WIA.

Op wetsniveau is in artikel 7, derde lid, onderdeel c, van de Participatiewet geregeld dat deze mensen bij uitval wegens ziekte in aanmerking komen voor een ZW-uitkering van het UWV en dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor de re-integratie. Gemeenten krijgen van het UWV een signaal dat zij verantwoordelijk zijn voor de arbeidsondersteuning van deze mensen.

Gemeenten moeten bij dreigend langdurig verzuim een probleemanalyse (laten) maken, in overleg met de betrokkene een plan van aanpak opstellen, een dossier van de ondernomen re-integratieactiviteiten bijhouden en na twee jaar ziekte een re-integratieverslag opstellen dat bij het UWV wordt ingediend bij een eventuele WIA-aanvraag. Dit zijn dezelfde verplichtingen die nu al gelden voor een werkgever en het UWV ingeval van ziekte van een werknemer.

Met nadruk wijs ik erop dat de regeling alleen geldt voor mensen uit de Participatiewet die met loonkostensubsidie zijn gaan werken en die daarna minder dan twee jaar het WML hebben verdiend zonder loonkostensubsidie. Voor de overige werknemers afkomstig uit de Participatiewet die wegens ziekte uitvallen is het UWV integraal verantwoordelijk, dus zowel voor de ZW-uitkering als voor de re-integratie.

4.Verantwoording uitvoering Participatiewet in relatie tot maatwerk

Uit de ambtelijke gesprekken met de VNG naar aanleiding van de knelpunten met betrekking tot de kostendelersnorm is naar voren gekomen dat sommige gemeenten zorgen hebben over het toepassen van maatwerk in relatie tot de rechtmatigheidscontrole. Er zijn twee typen zorgen geuit: ten eerste de vrees dat de accountant het toegepaste maatwerk als onrechtmatig zal beoordelen en dat dit kan doorwerken indien de gemeente een beroep doet op de vangnetuitkering en ten tweede de vrees dat wanneer de accountant het maatwerk wel rechtmatig heeft geoordeeld, de Inspectie SZW dit oordeel kan overrulen.

Ik ben van oordeel dat beide zorgpunten onnodig zijn, wat ik hieronder zal toelichten.

Hoewel de jaarlijkse verantwoording van het college aan de raad over de rechtmatige besteding van de begrotingsgelden, waaronder die met betrekking tot de Participatiewet (Pw), vooral lokaal van belang is, kunnen onrechtmatig bestede gelden in het kader van de Pw inderdaad gevolgen hebben bij een ingediend verzoek tot vangnetuitkering. De gevolgen treden op indien de accountant verplicht is te rapporteren over de door hem geconstateerde fouten en onzekerheden bij de besteding van gelden in het kader van de Pw. Het is raadzaam dat de gemeente vooraf met haar accountant bespreekt langs welke weg hij de rechtmatigheid zal beoordelen en wat daarbij van de gemeente wordt verlangd. Hierbij kunnen de volgende aspecten een rol spelen:

- de vastlegging van maatwerk in een besluit van het college of de raad;
- het (concept) besluit van het college of de raad en de nadere uitwerking daarvan vastleggen in werkinstructies en deze in het voortraject voor advies voorleggen aan de accountant;
- het besluit en de werkinstructie door de accountant laten beoordelen op rechtmatigheidsaspecten;
- de werkinstructie door de accountant laten beoordelen op toereikende interne beheersmaatregelen;
- vastleggen op welke wijze uit het dossier moet blijken hoe de werkinstructies zijn uitgevoerd, waaronder het toegepaste maatwerk en wat dit inhoudt in het individuele geval.

Zoals u bekend is geschiedt de verantwoording van gemeenten aan het Rijk via de systematiek van SiSa (Single information, Single audit). Dit houdt onder meer in dat de verantwoording die het college aan de Raad aflegt omtrent de rechtmatige besteding van de Pw-gelden, tevens gebruikt wordt voor de verantwoording aan mijn departement. Vanuit SZW wordt geen eigenstandig onderzoek uitgevoerd, dus ook niet door de Inspectie SZW. Wel vindt jaarlijks een rijksbrede SiSa-review plaats, om vast te stellen dat het Rijk op de door gemeenten aangeleverde verantwoordingen kan steunen. Dit betreft een jaarlijkse deelwaarneming van de Auditdienst Rijk op de controledossiers van de externe accountantskantoren met betrekking tot de rechtmatigheid van de besteding door de medeoverheden van de specifieke uitkeringen, waaronder de Pw. Ook in dit kader heeft de Inspectie SZW geen taak.

5.Aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatieweg over 2015 beschikbaar

Gemeenten kunnen een verzoek indienen voor een Vangnetuitkering Participatiewet 2015 (VU 2015). De teksten over de aanvraagprocedure VU 2015 zijn geactualiseerd op de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. U leest hier onder meer wanneer uw gemeente mogelijk in aanmerking komt voor de VU en hoe verzoeken worden beoordeeld.

De regelgeving rond de VU over 2015 is nieuw en komt in plaats van de IAU en de MAU.

Alle informatie over de Vangnetuitkering 2015 op de website van de toetsingscommissie vindt u [hier](#). U dient een verzoek in door het digitale aanvraagformulier op deze website in te vullen, vergezeld van de benodigde bijlagen; zie Vangnetuitkering/ Aanvraagformulier VU 2015.

Voordat u dit aanvraagformulier indient kunt u het beste eerst de informatie over de aanvraagprocedure lezen; deze vindt u [hier](#).

Verzoeken dienen uiterlijk maandag **15 augustus 2016** door de secretaris van de Toetsingscommissie te zijn ontvangen. Verzoeken die na deze datum worden ontvangen worden niet in behandeling genomen. In de regelgeving is sprake van een fatale termijn.

Als gemeente kunt u door middel van een berekening in een tool nagaan of u voldoet aan de gestelde voorwaarde voor wat betreft de omvang van het tekort. Ook bevat de tool een checklist van de bijlagen die u dient mee te sturen. Op deze website staat eveneens een voorbeeldbrief van het College van Burgemeester en Wethouders aan de Toetsingscommissie. Zowel de tool als de voorbeeldbrief staan op de website; zie Vangnetuitkering/ Aanvraagprocedure VU 2015, onderaan. In 'Beoordeling en advisering' wordt toegelicht hoe de commissie het verzoek VU 2015 zal beoordelen; deze vindt u [hier](#).

Website Toetsingscommissie per 1 maart 2016 vernieuwd

De website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet is sinds 1 maart als zelfstandige nieuwe website ondergebracht op het Platform Rijksoverheid Online (Pro). Deze nieuwe website bevat informatie die deels onder verantwoordelijkheid van SZW valt en deels onder verantwoordelijkheid van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet is geplaatst. De url blijft ongewijzigd: www.toetsingscommissievp.nl .

6. Onderzoeksresultaten van de Inspectie SZW over de verordeningen tegenprestatie

De Inspectie SZW heeft onderzoek gedaan naar de Verordeningen tegenprestatie van alle gemeenten. Op 23 februari 2016 heb ik de eindrapportage samen met mijn reactie daarop aan de Tweede Kamer toegezonden. Deze informatie vindt u [hier](#).

De conclusie van de Inspectie is dat vrijwel alle gemeenten een verordening tegenprestatie hebben vastgesteld. Bij het overgrote deel van de gemeenten voldoet de verordening aan de Participatiewet. Door 20 gemeenten wordt echter een andere keuze gemaakt en voldoet de verordening tegenprestatie niet aan de eisen die de Participatiewet daaraan stelt. Gemeenten leggen geen maatregel op, wanneer een bijstandsgerechtigde weigert de opgedragen tegenprestatie uit te voeren, danwel interpreteren de tegenprestatie niet conform de Participatiewet. Voor deze gemeenten benadruk ik nogmaals dat de wetgever het naar vermogen verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie als één van de verplichtingen in de Participatiewet heeft opgenomen (artikel 9, eerste lid, onderdeel c). Het college is verplicht daartoe beleid te ontwikkelen over de duur, de omvang en de inhoud van de op te dragen tegenprestatie. De gemeenteraad stelt dit beleid vast in de verordening. De gemeente heeft veel beleidsvrijheid om dit beleid te ontwikkelen. Deze beleidsvrijheid strekt echter niet zover dat gemeenten de bevoegdheid hebben om in de verordening een opgedragen tegenprestatie niet als verplichting op te nemen. Inmiddels heeft een aantal gemeenten aangegeven de verordening tegenprestatie alsnog aan te passen.

Het verrichten van maatschappelijk nuttige werkzaamheden kan een goed instrument zijn. Het is belangrijk dat mensen meedoen in de samenleving. Voor mensen met een bijstandsuitkering die het niet direct lukt om betaald werk te vinden biedt dit een kans een sociaal netwerk op te bouwen en de regelmaat van de dag erin te houden. Uit eerder onderzoek van de Inspectie, *Voor wat hoort wat*, 19 september 2013, blijkt dat de meeste gemeenten aangeven dat de mensen die als tegenprestatie maatschappelijk nuttige werkzaamheden verrichten hierover positief zijn. Dit onderzoek vindt u [hier](#). Graag verwijs ik u naar de Verzamelbrief 2015-1, waarin ik onder meer meldde dat de Participatiewet een verplichte tegenprestatie kent. Voor zover dat niet het geval is verzoek ik u nogmaals dringend uw beleid inzake de tegenprestatie in lijn te brengen met de Participatiewet.

7. Pilot 'steun na partnerverlies'

Op 26 september 2015 is de pilot 'steun na partnerverlies' van start gegaan in de gemeente Zwolle. De pilot is opgezet in samenwerking met de lokale welzijnstichting WijZ, stichting de Jonge Weduwe en het ministerie van SZW. Het doel van de pilot is enerzijds het bieden van ondersteuning aan nabestaanden onder de pensioengerechtigde leeftijd, die hun partner hebben

verloren en anderzijds het opdoen van ervaringen. Nabestaanden uit de doelgroep ontvangen een brief met een folder over de pilot, waarin staat vermeld dat men telefonisch zal worden benaderd met de vraag of er een ondersteuningsbehoefte is. Deze ondersteuningsvraag kan praktische steun betreffen, emotionele ondersteuning, of ondersteuning bij begeleiding naar werk. Ondersteuning wordt verleend door daartoe opgeleide vrijwilligers. Er is sprake van maatwerk.

Daarnaast wordt de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht van mensen die al langer geleden nabestaande zijn geworden. Deze informatie wordt gebruikt in de verdere ontwikkeling van de pilot. De pilot levert ook een bijdrage aan een bredere maatschappelijke bewustwording over rouwverwerking. Ik hecht eraan dat de ervaringen uit de pilot gebruikt kunnen worden door andere gemeenten. De pilot is daarom zodanig vormgegeven dat ook andere gemeenten de ervaringen kunnen gebruiken en kunnen inpassen in hun eigen organisatie. Deze ervaringen worden na afloop van de pilot beschikbaar gesteld in de vorm van een handboek. Meer informatie vindt u [hier](#).

8. Recente publicaties van CBS over armoede en sociale uitsluiting

Eind vorig jaar ontving ik het rapport 'Armoede en Sociale Uitsluiting 2015'¹ door het CBS.

Het rapport vindt u [hier](#).

Dit rapport bevat nuttige inzichten over de ontwikkeling van armoede en de risico's die specifieke groepen daarbij lopen. Het aantal huishoudens met een laag inkomen is in 2014 aanzienlijk minder gestegen (van 10,3% in 2013 naar 10,4% in 2014) dan in de periode 2011-2013. Hiermee lijkt het plafond als gevolg van de economische crisis bereikt.

Het CPB raamt voor 2015 en 2016 een lichte daling naar respectievelijk 10,1% en 10,0%.

Ook geeft het CBS een daling aan van het aantal huishoudens dat moeite heeft om rond te komen.

Dit is in 2015 gedaald tot het niveau van voor de crisis. Deze informatie vindt u [hier](#).

Het rapport wijst echter ook op een stijging van het aantal huishoudens dat langdurig een laag inkomen heeft (van 3,0% in 2013 naar 3,3% in 2014). Een deel van de huishoudens die door de crisis aan de onderkant van de inkomensverdeling zijn beland, is hier dus (nog) niet uitgekomen. Deze stijging gaat ook op voor het aantal kinderen in een gezin met langdurig laag inkomen.

Het CBS biedt in haar rapport tevens inzicht in de sociale dimensie van armoede. Een laag inkomen kan – in combinatie met minder gunstige leefomstandigheden – het sociale welzijn van het individu en de samenleving benadelen. Of het nu gaat om gezondheid, vertrouwen of veiligheid, de kans op armoede en ook de gevolgen staan niet op zichzelf. Dit benadrukt het belang van een integrale aanpak van het armoedebeleid. Gemeenten zijn bij uitstek in staat om deze integrale aanpak te realiseren.

In januari kwam het CBS met een nadere uitlichting van het rapport, waarin focus is aangebracht op drie groepen met een groter risico op een langdurig laag inkomen. Deze informatie vindt u [hier](#). De voornaamste risicogroepen zijn de eenoudergezinnen, niet-westerse allochtonen en 55 tot 65-jarigen. Het CBS geeft aan dat:

- 10,6% van de eenoudergezinnen met uitsluitend minderjarige kinderen gedurende vier jaar of langer een inkomen had onder de lage inkomensgrens;
- onder niet-westerse allochtonen een langdurig laag inkomen zes keer vaker voorkomt dan onder autochtone Nederlanders;
- onder de groep 55- tot 65-jarigen het aandeel huishoudens met een langdurig laag inkomen het hoogst is.

Begin mei volgde een publicatie waarin het CBS de situatie van kinderen in armoede nader toelicht. Deze informatie vindt u [hier](#). Volgens het CBS

- groeiden 421.000 kinderen in 2014 op in een gezin met een laag inkomen;
- leefden daarvan 131.000 kinderen al vier jaar of langer in een gezin met een laag inkomen;
- kunnen kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen minder vaak meedoen aan activiteiten of nieuwe kleren kopen dan hun leeftijdgenoten;

---

¹ Het CBS rapport bevat de laatste cijfers (over 2014) volgens hun definitie van een laag inkomen.

- groeide een derde van de niet-westerse minderjarige kinderen op in een gezin met een laag inkomen;
- is dat aandeel viermaal zo hoog als onder autochtone kinderen.

In overeenstemming met de motie Krol² roep ik gemeenten op om bovenstaande inzichten te betrekken bij hun beleid en bijzondere aandacht te geven aan de inzichten ten aanzien van de risico's op armoede voor kinderen, eenoudergezinnen, niet-westerse allochtonen en 55-65 jarigen. Gemeenten hebben immers een belangrijke rol bij het armoede- en schuldenbeleid. Tevens heb ik gemeenten opgeroepen om speciale aandacht te besteden aan kinderen in armoede. Ook heb ik, in lijn met de aanbeveling van de Kinderombudsman en in lijn met de motie Yücel (Kamerstukken II, 2014-2015, 24515, nr. 304), gemeenten gestimuleerd om een kindpakket samen te stellen.

9. Verkennende studie "Klachten en signalen in het sociale domein"

Inspectie SZW deed onderzoek naar de manier waarop gemeenten in de eerste helft van 2015 zijn omgegaan met klachten en signalen over de toegankelijkheid van gemeentelijke voorzieningen in het sociaal domein. De belangrijkste onderzoeksresultaten zijn dat gemeenten minder klachten over de toegankelijkheid ontvingen dan verwacht. De reden hiervoor is volgens de gemeenten tijdige voorlichting en snelle en informele afhandeling van klachten. Volgens WMO-raden, cliëntenraden en ombudsmannen kan het lage aantal klachten mede verklaard worden door de afhankelijke positie van burgers, onvindbaarheid van klachtenprocedure en problemen voor kwetsbare burgers door digitalisering. Volgens de betrokken partijen zal het aantal klachten toenemen als de consequenties van beleid voelbaar worden en als gemeenten meer zicht krijgen op de klachten die binnenkomen bij private uitvoerde partijen. Van de onderzochte gemeenten hebben 4 van de 10 hun klachtenprocedure voor het hele gemeentelijk domein –WMO, Jeugdzorg en W&I- geïntegreerd. Veel gemeenten zetten in op een snelle en informele afhandeling van klachten. Deze klachten worden vaak niet geregistreerd. Het registreren van klachten verhoogt het lerend vermogen van gemeenten. De Inspectie trof ook gemeenten die op innovatieve wijze klachten gebruiken om de dienstverlening te verbeteren. Gemeenten die zicht hebben op signalen en klachten en openstaan voor signalen van externe partijen leren hier meer van dan gemeenten die dit niet doen. Meer informatie vindt u [hier](#).

10. Vooraankondiging gegevensuitwisseling tussen gemeenten en UWV i.h.k.v. de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl)

De Eerste Kamer heeft 22 december 2015 het wetsvoorstel Wet tegemoetkomingen loondomein aangenomen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 34 304). Met deze wet worden twee nieuwe instrumenten ingevoerd ten behoeve van de (onderkant van de) arbeidsmarkt, namelijk het lage-inkomensvoordeel (LIV) en de loonkostenvoordelen (LKV). Datum inwerkingtreding van het LIV is 1 januari 2017 en van de loonkostenvoordelen 1 januari 2018.

Het instrument van de loonkostenvoordelen is de opvolger van de huidige premiekortingen. Voor gemeenten gaat het specifiek om het loonkostenvoordeel oudere werknemer. Voor dit loonkostenvoordeel dient het UWV of de gemeente, net als nu, een doelgroepverklaring af te geven. Voor het lage-inkomensvoordeel is overigens geen doelgroepverklaring vereist. De doelgroepverklaring kan worden verstrekt als aan de voorwaarden wordt voldaan die in de wet zijn genoemd. De doelgroepverklaring kan pas worden afgegeven als bekend is wat de datum is van indiensttreden. Er moet dus al sprake zijn van een dienstverband. De afspraak is dat de loonkostenvoordelen worden berekend op basis van reeds bekende gegevens in de polisadministratie. Het is dus wenselijk dat gemeenten de polisgegevens gebruiken voor de toets of aan de voorwaarden is voldaan.

---

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 24 515, nr. 329

Het UWV gaat jaarlijks controleren of er een doelgroepverklaring is verstrekt voor de door de werkgever gezette 'vinkjes' in de loonaangifte voor de loonkostenvoordelen. Om het voor het UWV mogelijk te maken deze controle uit te voeren is de randvoorwaarde dat de gemeenten de afgegeven doelgroepverklaringen registreren en deze gegevens verstrekken aan het UWV. Het UWV gaat deze gegevensuitwisseling samen met gemeenten organiseren. De exacte inhoud en vorm van deze gegevensuitwisseling zal in overleg met gemeentes ontwikkeld gaan worden.

11. Beperken doorstroom van WW naar bijstand – regionale interventies

Het UWV heeft in maart 2016 het onderzoek *Na de WW in de bijstand* gepubliceerd; dit onderzoek vindt u [hier](#). Het aantal mensen dat na afloop van een WW-uitkering in de bijstand terecht komt is in de afgelopen jaren gegroeid van 22.000 (2011) naar bijna 33.000 (2015). De toename in het aantal WW'ers dat doorstroomt naar de bijstand is allereerst veroorzaakt door de stijging van het aantal WW-uitkeringen in de nasleep van de economische crisis. Ten tweede nam tijdens de recessie ook de kans af om een baan te vinden. Het percentage uitgestroomde WW'ers dat in de bijstand terechtkomt is de laatste jaren echter vrij stabiel. Het doorstroompercentage schommelt rond de 6,5% en zal naar verwachting stabiliseren rond de 6%. Vanuit gemeenten bezien is circa 20% van de bijstandsinstroom het gevolg van personen die uit de WW komen. Uit het onderzoek van UWV worden aan de hand van onder andere regressiemodellen verklaringen gegeven voor risico's op doorstroom. Het blijkt dat de doorstroom naar de bijstand hoger dan gemiddeld is bij alleenstaanden, alleenstaande ouders met kind(eren), 55-plussers, mensen met een laag opleidingsniveau en mensen die wonen in een woonwijk met een lage sociaaleconomische status. Het doorstroompercentage van WW naar bijstand varieert daarnaast per gemeente; vooral in de grote steden is dit hoog. De verschillen per gemeente worden grotendeels verklaard door verschillen in de persoons- en omgevingskenmerken van de WW-populatie.

Het UWV heeft de doorstroom per gemeente voorspeld voor 2014, rekeninghoudend met de relevante persoons- en omgevingskenmerken. Meestal verschilt de voorspelde doorstroom weinig van de gerealiseerde doorstroom, maar soms zijn er aanzienlijke verschillen. Bijzondere kenmerken van de lokale arbeidsmarkt kunnen de verschillen verklaren, maar verschillen kunnen ook wijzen op interventies bij het beperken van de doorstroom van de WW naar de bijstand. In het rapport vindt u een voorbeeld van een interventie in 's-Hertogenbosch. Vergelijkbare interventies zijn er verder in o.a. Eindhoven, Vught en Alphen ad Rijn. De opzet van de interventies kan per gemeente verschillen, bijvoorbeeld wel voorlichtingsbijeenkomsten, maar geen intensieve coaching. Het UWV is voornemens om samen met de VNG aanvullend onderzoek te verrichten en in kaart te brengen welke interventies er lopen en wat de inhoud en het effect is.

Het UWV heeft voor gemeenten het product *Max WW voor instroom WWB* ontwikkeld; deze vindt u [hier](#). Het UWV kan op aanvraag maandelijks aan de 35 arbeidsmarktregio's en de afzonderlijke gemeenten gegevens leveren over het aantal personen dat binnen zes maanden de maximale uitkeringsduur WW bereikt. U beschikt hierdoor over aantallen WW'ers die mogelijk instromen in de WWB en kunt daarop anticiperen.

12. Cliëntenparticipatieraden en individuele cliëntondersteuning

De Landelijke Cliëntenraad heeft haar zorgen geuit over de gevolgen van bredere adviesraden in het Sociaal Domein (Adviesraden Sociaal Domein of Wmo-raden). Hierin nemen volgens de LCR nauwelijks cliënten of ervaringsdeskundigen meer deel, maar vooral deskundigen. Bovendien komt Participatie, Werk en Inkomen nauwelijks meer aan bod, omdat Wmo en Jeugdzorg overheersen. Ik hecht zeer aan het cliëntenperspectief binnen werk en inkomen en in het bredere sociale domein. Dit past bij de "checks & balances" in het systeem. Die betreffen toezicht door de gemeenteraad, maar daar past ook bij het raadplegen van cliënten over voorgenomen beleid en uitvoering.

In de Participatiewet artikel 47 is geregeld dat de personen die door de Participatiewet geraakt worden zullen worden betrokken bij de vaststelling van dit beleid. Dat betekent dat in ieder geval ervaringsdeskundigen betrokken moeten worden. De vormgeving van dit periodiek overleg kan een

Clëntenraad zijn voor de Participatiewet, maar ook een gezamenlijke Clëntenraad voor Wmo, Wsw, Jeugdzorg. Ook in het geval van een gecombineerde cliëntenparticipatie is deelname van ervaringsdeskundigen en voldoende aandacht voor werk en inkomen onontbeerlijk. Burgerpanels komen niet in de plaats van periodiek georganiseerd overleg met cliëntenraden.

Graag wijs ik u erop dat op grond van de Wmo 2015 burgers recht hebben op kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning. Dit recht op cliëntondersteuning geldt voor ondersteuningsvragen in het gehele sociale domein, waaronder ook het domein van werk en inkomen. Cliëntondersteuning is in het bijzonder van belang bij de gesprekken van de gemeente met de cliënt over diens ondersteuningsvraag bij het (levensbreed) participeren en de mogelijke oplossingen daartoe. U kunt hieraan bijvoorbeeld aandacht besteden op de website van uw gemeente, zodat voor de inwoners transparant is wat de mogelijkheden zijn van cliëntondersteuning binnen uw gemeente en hoe zij daarop een beroep kunnen doen. Meer informatie vindt u in het dossier Cliëntondersteuning op de site van de [VNG](#).

13. Tweede subsidieronde Vakkundig aan het werk geopend

Het kennisprogramma Vakkundig aan het werk levert toepasbare kennis over interventies op voor de uitvoeringspraktijk. Dit gebeurt in verschillende rondes waarbij door een samenwerking van een kennisinstelling met een of meerdere gemeente(n) subsidie kan worden aangevraagd voor onderzoek.

Tweede subsidieronde: indienen projectideeën mogelijk

Op dinsdag 17 mei 2016 is de tweede subsidieronde van het kennisprogramma Vakkundig aan het werk geopend. Tot **medio september** kunnen een (of meerdere) gemeente(n) en een kennisinstelling gezamenlijk een projectidee indienen. Voor de tweede subsidieronde is een budget van 3,5 miljoen euro beschikbaar voor onderzoeken met een maximale looptijd tot 4 jaar. De subsidieronde bestaat uit twee fasen: een projectidee en een uitgewerkte subsidieaanvraag. In deze fase van de ronde kunt u een projectidee indienen. Alleen de meest relevante projectideeën krijgen een advies om het idee uit te werken tot een volledige aanvraag.

Wat werkt voor wie en waarom?

Bij veel gemeenten leeft de vraag: wat werkt voor wie en waarom? Om deze vragen te beantwoorden, subsidieert het kennisprogramma in deze ronde onderzoeksprojecten die zich richten op één van de programmalijnen, te weten re-integratie, methodisch werken, of schuldhelpverlening en bestrijding armoedeproblematiek. Binnen deze programmalijnen zijn prioriteiten benoemd die in de subsidieoproep uitvoerig zijn beschreven.

In deze ronde komt alleen onderzoek gericht op het vaststellen van effectiviteit in combinatie met onderzoek naar verklaringen en randvoorwaarden voor effectiviteit in aanmerking voor subsidie. Het samenwerkingsverband dat een projectidee indient moet aantoonbare expertise op het gebied van werk en inkomen bij gemeenten hebben. Een gemeente of kennisorganisatie mag binnen deze ronde één keer optreden als hoofd- en één keer als medeaanvrager.

Gemeenten zijn in alle fasen van het project – dat direct aansluit op hun kennisvraag – actief betrokken. De uitkomsten van de onderzoeken moeten gemeenten ondersteunen bij het inzetten van interventies gericht op het plaatsen van zoveel mogelijk mensen in zo regulier mogelijk, betaald werk en helpt bij het terugdringen van armoede en problematische schulden. De kennis en resultaten uit deze onderzoeksprojecten moet daarom toepasbaar zijn in de uitvoeringspraktijk van gemeenten. Om dit te bevorderen is een vereiste dat het onderzoek altijd een combinatie is van effectiviteitsonderzoek en verklarend onderzoek. Verklarend onderzoek gaat bijvoorbeeld in op vragen als: waarom is de interventie wel of niet effectief, onder welke voorwaarden is de interventie effectief, etc. Meer informatie over de voorwaarden en procedures vindt u [hier](#).

(Re-)integratie, participatie en gezondheid van vergunninghouders

Naast de open subsidieronde zal ZonMw ook gericht kennisinstellingen vragen om in samenwerking met gemeenten kennis te ontwikkelen over interventies gericht op (re)integratie, participatie en gezondheid van vergunninghouders. Het is van groot belang dat gemeenten kennis ontwikkelen over wat werkt, bij wie en waarom. Het kennisprogramma wil in nauwe samenhang met de huidige ontwikkelingen daarin kunnen voorzien.

Stand van zaken eerste subsidieronde

Begin mei zijn door ZonMw 11 aanvragen gehonoreerd die de eerste ronde waren ingediend. Deze vinden plaats in grote, middelgrote en kleine gemeenten. Een beschrijving van deze trajecten is op de website van ZonMw geplaatst; deze vindt u [hier](#). Binnen afzienbare tijd resulteert dit in nieuwe kennis. De projecten gaan voor de zomer van start en worden dit jaar nog afgerond. Door naast de kwaliteit van de projecten ook nadrukkelijk aandacht te besteden aan de toepasbaarheid van de resultaten, wordt er kennis gegenereerd waarvan alle gemeenten kunnen profiteren.

14. Bescherming derdepijlerpensioen (lijfrente) voor vermogenstoets in de bijstand

Op 1 april 2016 is de Wet vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw^[1] in werking getreden. Tevens is de ministeriële regeling^[2] vastgesteld voor enkele uitvoeringsaspecten. In deze Verzamelbrief informeer ik u over de inhoudelijke punten van zowel de wet als de ministeriële regeling, die van belang zijn voor de uitvoeringspraktijk. In incidentele gevallen kan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) hier ook mee te maken krijgen, indien er sprake is dat een van de gehuwde Aio-gerechtigden de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt en over een eigen pensioenvermogen in de derde pijler beschikt. Ook ga ik in op de aanpassing van de vrijlatingsduur van inkomsten uit arbeid.

Inhoud wettelijke regeling

De nieuwe wettelijke regeling regelt dat in voorkomende gevallen bij een aanvraag om bijstand -onder voorwaarden en binnen bepaalde grenzen- niet kan worden verlangd dat een pensioenvoorziening in de zogeheten derde pijler te gelde wordt gemaakt. Achtergrond daarvan is dat het met het sterk gegroeide aantal zelfstandigen -vooral zzp'ers- van belang is dat ook deze groep een voldoende pensioen kan opbouwen.

Op hoofdlijnen houdt de wet het volgende in:

- Lijfrentevoorzieningen worden niet als een voorliggende voorziening beschouwd voor zover de totale waarde daarvan ten tijde van de aanvraag om bijstand minder dan € 250.000 bedraagt. Het meerdere kan de gemeente aanmerken als vermogen dat te gelde moet worden gemaakt.
- Inleg in de periode van vijf jaar voor de aanvraag om bijstand op een lijfrentevoorziening blijft buiten beschouwing als aan de voorwaarden is voldaan dat:
  - in elk van deze vijf jaar ten minste enige inleg is gedaan; en
  - voor zover deze niet meer heeft bedragen dan € 6.000 per jaar.Inleg die niet aan deze voorwaarden voldoet kan de gemeente als vermogen aanmerken. Voor inleg die vóór deze vijfjaarsperiode is gedaan gelden geen aanvullende voorwaarden. Daarvoor geldt uitsluitend de toetsing van de waarde aan de grens van € 250.000.
- De ingangsdatum van de lijfrente-uitkering mag in de periode van vijf jaar voor de bijstandsaanvraag niet zijn uitgesteld. Indien deze wel is gewijzigd, kan de gemeente uitgaan van de oorspronkelijke ingangsdatum.
- De vrijlatingsregeling is van toepassing op alle oudedagsvoorzieningen die in de vorm van een lijfrente zijn gesloten bij een verzekeraar, bank of beleggingsinstelling. De vrijlating sluit hierbij volledig aan bij het begrip "lijfrente" in de belastingwetgeving om in aanmerking te komen als aftrekpost. De vrijlating is van toepassing op zowel (gewezen)

---

^[1] Stb. 2015, 451 ([internetlink](#))

^[2] Kamerstukken II 2015-16, 34227, nr 13 ([internetlink](#))

zelfstandigen als (gewezen) werknemers, ongeacht arbeidsverleden.

Ook lijfrenten –zoals koopsompolissen– die momenteel niet, maar destijds wel voor aftrek inkomstenbelasting in aanmerking kwamen, vallen onder de vrijlatingsregeling.

Het gaat hierbij uitsluitend om de aard van de lijfrenten en niet om de vraag of zij in het individuele geval ook daadwerkelijk als aftrekpost zijn gehanteerd.

- Gemeenten houden de gebruikelijke individualiseringsbevoegdheid voor gevallen waarin niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin de betrokkene niet elk van de vijf jaar voor de bijstandsaanvraag heeft kunnen inleggen, of de ingangsdatum van de lijfrente heeft aangepast aan een inmiddels gewijzigde AOW-leeftijd.

Ministeriele regeling

De ministeriële regeling betreft twee uitvoeringsaspecten:

- de vaststelling van de inleg voor de toetsing aan de voorwaarde dat deze niet meer bedroeg dan € 6.000 per jaar;
- een eventuele samenloop dat de waarde van de lijfrente meer bedroeg dan € 250.000 en tevens de inleg meer bedroeg dan € 6.000 per jaar.

Deze twee punten worden opgenomen in een nieuw artikel 6b en 6c van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Beschikbare gegevens over de inleg op lijfrenten hebben betrekking op kalenderjaren.

De betreffende financiële instelling verstrekt deze gegevens achteraf aan de belanghebbende, onder meer met het oog op diens belastingaangifte. Behoudens in uitzonderingssituaties waarin een aanvraag om bijstand geheel aan het begin of het eind van een jaar wordt gedaan, dus op 1 januari of op 31 december, valt de toetsingsperiode derhalve niet samen met de kalenderjaren waarover de daarvoor noodzakelijke gegevens door de belanghebbende aan het college kunnen worden verstrekt. Daarin wordt met het nieuwe artikel 6b voorzien. Voor de beoordeling of de inleg in de toetsingsperiode voldoet aan de voorwaarde dat deze niet meer dan € 6.000 per jaar bedroeg, wordt uitgegaan van de inleg in het jaar van aanvraag van bijstand tot het moment van de aanvraag en de vier daaraan voorafgaande kalenderjaren. Voor het jaar waarin de aanvraag om bijstand plaatsvindt kan worden uitgegaan van de inleg die tot het moment van aanvraag is gedaan. Het te hanteren bedrag moet dan naar evenredigheid van de periode tot de aanvraag worden vastgesteld. Hiermee ligt de feitelijke toetsingsperiode tussen de vier en vijf jaar, afhankelijk van het moment waarop de bijstand wordt aangevraagd.

Er is een situatie van samenloop denkbaar waarin de inleg in de toetsingsperiode het bedrag van € 6.000 te boven ging, terwijl tevens de waarde van de lijfrente ten tijde van de aanvraag om bijstand meer bedroeg dan de daarvoor geldende grens van € 250.000. Beide overschrijdingen in aanmerking nemen zou tot gevolg hebben dat eenzelfde inleg twee maal in beschouwing wordt genomen: het pensioenvermogen op het moment van aanvraag om bijstand is immers mede tot stand gekomen door de inleg die in de toetsingsperiode is gedaan. In het nieuwe artikel 6c wordt hiervoor geregeld dat een eventuele overschrijding van de inleg in mindering wordt gebracht op de waarde van de lijfrenten.

Aanpassing vrijlating inkomsten uit arbeid

In de "Wet vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw" is ook een aanpassing van de vrijlatingsduur van inkomsten uit arbeid opgenomen. Deze wijziging is op 1 april 2016 in werking getreden.

De maximale periode dat een college de algemene vrijlating van inkomsten uit arbeid kan toepassen (Participatiewet, artikel 31, lid 2, onderdeel n) wijzigt van een periode van maximaal zes aaneengesloten maanden naar maximaal zes maanden. De inkomstenvrijlating kan derhalve tevens in zes afzonderlijke maanden worden toegepast.

In het oorspronkelijke wetsvoorstel was opgenomen dat gemeenten de bevoegdheid kregen om een nadere periode vast te leggen waarbinnen de maximale duur van zes maanden vrijlating zou kunnen worden toegepast. Via een amendement is dit laatst onderdeel geschrapt. De wijziging betreft dus uitsluitend de duur naar zes (losse) maanden. Met dit wetsvoorstel verruimt tevens op dezelfde wijze de vrijlating van inkomsten uit arbeid in de IOAW en de IOAZ.

In het overgangsrecht is bepaald dat voor iedereen die, voorafgaand aan de zes maanden gelegen voor 1 april 2016, recht had op de vrijlating van inkomsten op basis van artikel 31, tweede lid, onderdeel n, de tekst van dat onderdeel blijft luiden zoals tot 1 april 2016 het geval was.

De wetswijziging van de vrijlating van inkomsten uit arbeid vloeit voort uit de aanpak voor tijdelijk en deeltijdwerk, zoals ik op 11 november 2014 aan de Tweede Kamer heb gestuurd^[3]. In de voorgaande verzamelbrieven aan gemeenten heb ik u geïnformeerd over de mogelijkheden die er binnen de huidige regelgeving zijn om tijdelijk werk en deeltijdwerk vanuit de bijstand eenvoudiger en aantrekkelijker te maken.

15. Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom

Door de VNG, het IPO en de Rijksoverheid is 27 november 2015 het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom gesloten. In dit bestuursakkoord, alsmede het uitwerkingsakkoord van 28 april 2016, is afgesproken dat er een extra impuls wordt gegeven aan de integratie en participatie van vergunninghouders.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

- het beschikbare bedrag per statushouder voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject is voor 2016 en 2017 opgehoogd van € 1000 per inburgeringsplichtige statushouder naar € 2370. In het uitwerkingsakkoord is opgenomen dat het Rijk dit verhoogde bedrag ook beschikbaar stelt in de jaren 2018 en verder;
- voor de doelgroep inburgeringsplichtige statushouders wordt de uitvoering van het participatieverklaringstraject gekoppeld aan de maatschappelijke begeleiding;
- het participatieverklaringstraject wordt een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen. Hiervoor wordt de Wet inburgering gewijzigd;
- het participatieverklaringstraject wordt al in 2016 aangeboden door gemeenten.

Aanbod participatieverklaringstraject door gemeenten in 2016

Per 1 januari 2016 worden gemeenten geacht de participatieverklaring aan te bieden aan inburgeringsplichtige statushouders. Meer informatie over het participatieverklaringstraject en de maatschappelijke begeleiding, waaronder de door het rijk met de VNG afgestemde richtlijnen en condities voor de uitvoering, is beschikbaar via de VNG website. Deze vindt u [hier](#).

Het Ondersteuningsteam Asielzoekers en Vergunninghouders ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van het participatieverklaringstraject.

Wetswijzigingstraject

Naast het participatieverklaringstraject (als onderdeel van het inburgeringsexamen) wordt ook de maatschappelijke begeleiding in de Wet inburgering opgenomen. Naar verwachting wordt deze zomer het voorstel voor wijziging van de Wet inburgering aan de Raad van State aangeboden. De wijzigingen in de Wet inburgering treden naar verwachting per 1 juli 2017 in werking.

Financiering

De bestaande financieringswijze van de maatschappelijke begeleiding via het COA wordt voortgezet tot aan de inwerkingtreding van de wetswijziging. De vergoeding voor de uitvoering van het participatieverklaringstraject voor de doelgroep inburgeringsplichtige statushouders is gekoppeld aan de vergoeding voor de maatschappelijke begeleiding. Om in 2016 in aanmerking te komen

---

^[3] Kamerstukken II 2014/15, 28 719, nr. 90

voor het verhoogde bedrag dienen gemeenten bij het COA uiterlijk **1 september 2016** een plan van aanpak/brief in te dienen over de uitvoering van het participatieverklaringstraject. In het overzicht uitvoering participatieverklaringstraject en maatschappelijke begeleiding is hierover meer informatie opgenomen. Gemeenten ontvingen in juni 2016 een brief van het COA, met daarin de richtlijnen en condities voor de uitbetaling van de middelen voor maatschappelijke begeleiding. Zie voor alle informatie de site van de [VNG](#).

Maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject

In het bestuursakkoord zijn ook afspraken gemaakt over de maatschappelijke begeleiding van vergunninghouders en de participatieverklaring. Minister Asscher heeft alle gemeenten over de gemaakte afspraken en de uitvoering van de participatieverklaring en maatschappelijke begeleiding per brief geïnformeerd. Deze brief vindt u [hier](#).

Gemeenten dienen een participatieverklaringstraject aan te bieden aan inburgeringsplichtige vergunninghouders die op of na 1 januari 2016 zijn uitgeplaatst naar een gemeente.

Alle benodigde materialen, zoals een handreiking, een toolkit, en de tekst van de participatieverklaring, zijn geactualiseerd en gratis te downloaden op de website van Prodemos (www.prodemos.nl). Voor vragen over de participatieverklaring kunt u zich richten tot het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV): otav@vng.nl /070-3738398.

16. Landelijke communicatie-initiatieven werk en integratie vluchtelingen

Op 12 mei heeft de SER het kennisplatform www.werkwijzervluchtelingen.nl gelanceerd. Dit is het online startpunt voor informatie over (arbeids)participatie van vluchtelingen in Nederland.

U vindt hier informatie over wetgeving, beleid, ondersteuningsmogelijkheden en best practices op het gebied van vluchtelingen en (vrijwilligers)werk, inburgering en onderwijs. Het initiatief vloeit voort uit de Taskforce Werk en Integratie Vluchtelingen. Meer over de Taskforce vindt u [hier](#).

Geïnitieerd door de Taskforce Werk en Integratie Vluchtelingen is eind april tevens de facebookpagina *HalloWerkEnIntegratie* live gegaan. *Hallo* verzamelt persoonlijke verhalen hoe mensen en organisaties, waaronder verschillende gemeenten, zich inzetten voor werk en integratie van vluchtelingen. Er gebeurt van alles in Nederland, van grootschalige gemeentelijke acties, tot kleine initiatieven van jonge kinderen, van een werkgever, de vluchteling zelf, een groepje studenten, een vrijwilliger, buurtbewoners, etc. Een versnelling op werk en integratie van vluchtelingen is gebaat met draagvlak in de samenleving. *Hallo* levert daar een bijdrage aan. Elke werkdag verschijnen er twee nieuwe posts op *Hallo*. U vindt de pagina [hier](#).

17. Uitspraak Centrale Raad van Beroep over opschorten van de uitkering bij 'no-show'

De Centrale Raad van Beroep (CRvB)^[2] heeft 17 februari 2015 een uitspraak gedaan ten aanzien van het opschorten^[1] van een bijstandsuitkering indien een belanghebbende niet komt opdagen bij een afspraak in het kader van de arbeidsinschakeling ('no-show'). De CRvB is van oordeel dat een bijstandsuitkering in dat geval niet kan worden opgeschort. De CRvB volgt daarmee een andere lijn dan de wetgever, die in de Verzamelwet SZW 2013 heeft beoogd om het instrument van het opschorten van de bijstandsuitkering ook mogelijk te maken in het geval van no-show. Na overleg met gemeenten heb ik besloten om deze uitspraak te respecteren.

Opschorten van de bijstandsuitkering is alléén mogelijk als het actuele recht op bijstand niet vaststaat, bijvoorbeeld door schending van de inlichtingenverplichting, en niet als een belanghebbende niet meewerkt aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met zijn arbeidsinschakeling. Bij het niet nakomen van de laatstgenoemde verplichting geldt sinds 1 januari 2015 de maatregel van artikel 18 Pw (verlaging van de uitkering).

---

^[2] ECLI:NL:CRVB:2015:456

^[1] Opschorting betekent dat de bijstandsuitkering tot nader order niet wordt uitgekeerd. Dit kan voor de duur van ten hoogste acht weken. Die acht weken zijn een verzuimtermijn voor de bijstandsgerechtigde om alsnog informatie te delen of anderszins mee te werken. Als de bijstandsgerechtigde het verzuim niet herstelt, kan de gemeente na het verstrijken van de termijn de bijstand beëindigen.

18. Aanpassing fraudewet en uitspraak Centrale Raad van Beroep inzake financiële draagkracht bestuurlijke boete

Op 31 mei 2016 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel tot wijziging van de socialezekerheidswetten in verband met de regeling van de bestuurlijke boete. In dit wetsvoorstel wordt naar aanleiding van de uitspraak van de CRvB van 24 november 2014 de wet- en regelgeving aangepast. Sinds deze uitspraak zijn gemeenten gehouden om hiermee in overeenstemming te handelen.

Op 11 januari 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) een uitspraak gedaan over boetes die door gemeenten in verband met bijstandsverstrekking zijn opgelegd. Hiermee geeft de CRvB een nadere invulling van de uitspraak van 24 november 2014 waarin reeds geoordeeld is dat bij het opleggen van een bestuurlijke boete rekening moet worden gehouden met de individuele situatie van betrokkene. In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt ook aangegeven dat voor de bepaling van de boetehoogte in het individuele geval de (persoonlijke) omstandigheden van de persoon in kwestie, waaronder de financiële draagkracht, mede van belang zijn. Naar aanleiding van de uitspraak van de CRvB van 11 januari 2016 hoeft de wet- en regelgeving niet te worden gewijzigd.

In de uitspraak van 11 januari 2016 oordeelt de CRvB dat een bestuurlijke boete een betrokkene niet onevenredig in zijn inkomen en vermogen mag treffen. De CRvB oordeelt dat hierbij een begrenzing in tijd, afhankelijk van de mate van verwijtbaarheid, van maximaal twee jaar in acht moet worden genomen. Dit betekent dat een gemeente bij het bepalen van de hoogte van een boete, naast de ernst van de overtreding (het benadelingsbedrag) en de mate van verwijtbaarheid (opzet, grove schuld, normale verwijtbaarheid, verminderde verwijtbaarheid) zich er van dient te vergewissen dat de boete, gelet op de draagkracht van de overtreder, geen onevenredige gevolgen heeft. De CRvB hanteert daarbij het uitgangspunt dat het volledige bedrag van het inkomen boven de beslagvrije voet volledig beschikbaar is voor het betalen van de boete. Ook eventueel beschikbaar vermogen moet worden gebruikt voor het betalen van de boete. Het is in de eerste plaats aan de belanghebbende om inzicht te geven in zijn financiële draagkracht. Het teveel aan ontvangen uitkering moet altijd worden terugbetaald.

Ik verwijs u naar de website Fraudewet.nl, waar het VNG Kenniscentrum Handhaving en Naleving een concrete uitwerking van de uitspraak heeft opgenomen op basis van de uitspraak van 11 januari 2016.

19. Taskforce gegevensuitwisseling van start

Recent is een werkgroep bestaande uit de gemeenten Den Haag, Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en SZW van start gegaan om met elkaar een passend informatiearrangement op te stellen voor een aantal vraagstukken. De uitkomsten moeten voor *alle* gemeenten toepasbaar zijn. Hiertoe is ook de VNG betrokken en stemt de G4 af met belangenorganisaties als DIVOSA en de NVVK. Een van de vraagstukken is schuldhulpverlening. Doelstelling is om eind 2016 in beeld te hebben welke gegevens gemeenten nodig hebben voor de schuldhulpverlening. Daarnaast worden de volgende vraagstukken bezien op de noodzaak van een informatiearrangement: zoekperiode jongeren, wet taaleis, armoedebestrijding, broodnood, leerplicht, check duurzame uitstroom en social return on investment.

Social Return

Gemeenten willen een controle uitvoeren op het behalen van door gemeenten opgelegde social return doelstellingen aan opdrachtnemers. Concreet gaat het om een controle of de opdrachtnemer mensen uit de doelgroep in dienst heeft genomen. Gemeenten willen dit aan de hand van een gegevensuitwisseling, bij voorkeur via SUWInet, controleren. Er is voor Social Return geen grondslag (artikel 8 Wet Bescherming Persoonsgegevens) voor een gegevensuitwisseling. Het creëren van een grondslag doet de specifieke gemeentelijke invulling teniet waarmee de kracht en effectiviteit van het instrument vervalft. Indien er een grondslag zou zijn, is het maar de vraag

of de gegevensverwerking voldoet aan het subsidiariteitsbeginsel. Ingevolge het subsidiariteitsbeginsel mag het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt in redelijkheid niet op een andere, voor de bij de verwerking van persoonsgegevens betrokkene minder nadelige wijze kunnen worden verwezenlijkt. Een minder belastende optie waarmee zekerheid kan worden verkregen of iemand tot de doelgroep behoort is het werken met een accountantsverklaring.

Wet Taaleis

Voor de Wet Taaleis geldt dat voor het beoogde doel, het controleren van de onderwijsgeschiedenis van (vooral) het zittend bestand, onvoldoende digitale gegevens beschikbaar zijn. Er zijn twee registers bij DUO die gegevens bevatten die relevant zijn voor de uitvoering van de Wet Taaleis. Het eerste register is het basisregister onderwijs. Dit register bevat gegevens over de in- en uitschrijving van leerlingen. DUO heeft voor BRON gegevens een schoningsplicht 5 jaar na het verlaten van het onderwijs. Oudere gegevens worden dus vernietigd. Het tweede register is het diplomaregister. Dit register bevat de gegevens van diploma's die door de onderwijsinstellingen zijn aangeleverd aan DUO. Dit register wordt voor WO diploma's vanaf 1996 gevuld, HBO diploma's sinds 1997, MBO diploma's sinds 2007, voor het voortgezet onderwijs sinds 2006, inburgeringsexamen sinds 2007 en Nederlands als tweede taal sinds 2011. Diploma's die vóór dat jaar zijn verkregen, zijn (en worden) niet digitaal opgeslagen. Gemeenten hebben behoefte aan informatie die voor die tijd ligt. Omdat de registers zich geleidelijk vullen, kunnen nieuwe aanvragers steeds eenvoudiger aantonen wat hun onderwijsverleden is.

Wet op de lijkbezorging

Gemeenten die een begrafenis betalen uit de bijstand kunnen deze kosten verhalen op bloed en aanverwanten. Er is geen wettelijke grondslag voor het uitwisselen van gegevens. Het creëren van een wettelijke grondslag zal niet leiden tot een geautomatiseerde gegevensuitwisseling. Omdat het om een zeer beperkt aantal gevallen per jaar gaat, voldoet een geautomatiseerde gegevensverwerking niet aan het subsidiariteitsbeginsel. Er zijn andere, minder ingrijpende manieren waarop een gemeente aan zijn informatie kan komen. Zoals het sturen van een brief of bellen met instanties.

20. Beschermen van gegevens van vrouwen die in een vrouwenopvang verblijven die ernstig worden bedreigd en niet gevonden mogen worden

Recent heb ik met de Federatie Opvang, het UWV, de SVB en de VNG afspraken gemaakt over de wijze waarop gegevens van vrouwen die in een vrouwenopvang verblijven beschermd worden. Het gaat dan om vrouwen die ernstig worden bedreigd en niet gevonden mogen worden. De afspraken die hieronder volgen zijn daarom alleen relevant voor de circa 35 gemeenten waar een opvanglocatie is gevestigd. De afspraken betreffen:

- werken met een briefadres
- verlengen van de voorschotperiode van twee maanden (voor ernstig bedreigde vrouwen)

Allereerst is afgesproken om voor vrouwen die in een vrouwenopvang verblijven te werken met een briefadres. Door het opnemen van een briefadres in de Basis Registratie Personen is niet kenbaar waar een vrouw verblijft. De opvanginstelling of de vrouw in kwestie moet aan de bevolkingsadministratie een briefadres doorgeven, waarna dit adres in de systemen van het UWV, de SVB en de gemeenten wordt overgenomen. Uit een inventarisatie bleek dat er in dit verband op regionaal niveau al op diverse manieren constructief wordt samengewerkt tussen opvanglocatie en sociale dienst. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van een regionaal briefadres. De wijzen van constructieve samenwerking zullen door de VNG beschikbaar worden gesteld aan alle gemeenten waar opvanglocaties gevestigd zijn, met de oproep om over te nemen waar dat meerwaarde heeft. Aan deze gemeenten zal de vraag worden voorgelegd of zij aanvullend op de regionale aanpakken nog behoefte hebben aan een landelijke, aanvullende aanpak. Aan de opvanglocaties zal dezelfde vraag worden gesteld.

Gebleken is dat het werken met een briefadres niet toereikend is voor vrouwen die ernstig worden bedreigd. Voor deze vrouwen -geschat wordt dat het gaat om 100 vrouwen per jaar- zijn aanvullende afspraken nodig. Het gaat hier om de slachtoffers van extreem huiselijk geweld, stalking en eerwraak, bij wie juist het geweld niet na korte tijd (2 maanden) de-escalereert.

Is de situatie van de persoon in kwestie niet gede-escalereerd dan kan er geen definitieve uitkering worden toegekend, omdat de naam van de uitkerende gemeente dan zichtbaar wordt via de polisadministratie en Suwinet-Inkijk. Dan moet langer worden gewerkt met een voorschot. Zolang het voorschot wordt verstrekt wordt de naam van de uitkerende gemeente niet zichtbaar in Suwinet-Inkijk. Artikel 52 van de Participatiewet regelt het verlenen van een voorschot. In dit artikel is opgenomen dat zolang het recht op algemene bijstand niet is vastgesteld (eerste lid) een voorschot kan worden verstrekt. De termijn om algemene bijstand vast te stellen is acht weken, maar als dit om reden van veiligheid van de vrouw langer moet zijn, verloopt daarmee niet het recht op het voorschot. Dat verloopt pas als het recht op algemene bijstand is vastgesteld. Na een langere periode kan alsnog bezien worden of er sprake is van de-escalatie en kan het voorschot worden omgezet in een uitkering. Mocht er nog steeds sprake zijn van een levensbedreigende situatie dan dient de vraag zich aan of het voorschot verlengd wordt, of een ander veiligheidsregime van toepassing zal worden.

21. Belang warme overdracht voor schoolverlaters voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs

Graag wil ik bij gemeenten het belang van een warme overdracht onderstrepen in de ondersteuning van schoolverlaters uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. Deze zomer komt een nieuwe lichter schoolverlaters uit deze kwetsbare groep van school. Het is van groot belang dat zij bij gemeenten in het vizier zijn en passende ondersteuning krijgen. Schoolverlaters vanuit het voortgezet speciaal onderwijs kunnen zich sinds 1 mei melden bij het UWV en worden dan opgenomen in het doelgroepregister voor de banenafpraak. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen om (ex-)leerlingen van het praktijkonderwijs zonder beoordeling op nemen in het doelgroepregister. De benodigde wijziging in regelgeving die hiervoor nodig is wordt uitgewerkt. Het streven is dat deze wijziging op 1 januari 2017 in werking treedt.

Gemeenten zijn aan zet voor het bieden van passende ondersteuning aan jongeren die geen werk hebben. De Programmaraad heeft op verzoek van het Ministerie tussen 13 juni en 27 juni vijf bovenregionale bijeenkomsten 'Van school naar werk' georganiseerd. Centraal stond de ondersteuning naar werk van jongeren met beperkingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs en entreeopleidingen mbo. De belangstelling van onder meer gemeenten en scholen was groot.

Tijdens de bijeenkomsten werd informatie gegeven over instrumenten die jongeren kunnen ondersteunen. Ook werden goede aanpakken van warme overdracht en samenwerking gedeeld. Zo is een aantal gemeenten al in een vroegtijdig stadium present in de scholen, wordt informatie tussen scholen, gemeenten en UWV gedeeld en vindt er individueel leerlingoverleg plaats. Rode draad daarbij is een aanpak waarbij de jongere centraal staat en men praktisch samenwerkt naar de beste route naar werk of een andere voorziening.

Ik roep gemeenten op van elkaar te leren en samen met scholen en UWV daadwerkelijk handen en voeten te geven aan een warme overdracht van deze jongeren. Meer informatie over het thema van school naar werk vindt u [hier](#). Voor de nieuwe aanvraagronde ESF en vluchtelingen met een verblijfstatus verwijs ik u naar paragraaf 25.

22. Werkgeversdienstverlening en het vergroten transparantie van kandidaten voor de banenafpraak

Het is van groot belang dat zowel het UWV als u, gemeenten, uw (potentiële) kandidaten uit het landelijke register voor de Banenafpraak goed in de etalage zet voor werkgevers. Het UWV heeft inmiddels ruim 43.000 klantprofielen van Wajongers geregistreerd. Van gemeentelijke kandidaten

uit het doelgroepenregister zijn nu bijna 500 klantprofielen geregistreerd³. Alle ingevoerde profielen van kandidaten die behoren tot de doelgroep Banenafspraken zijn vindbaar in SONAR voor publieke professionals en voor werkgevers en intermediairs, via de 'Kandidatenverkenner banenafspraken' (anoniem); deze vindt u [hier](#).

Ik roep u op om méér kandidaten te ontsluiten in de u welbekende ketenapplicaties. Voor werkgevers en bemiddelaars is dit van groot belang. Ik realiseer mij dat dit tijd kost. Als u nu opstart met deze activiteiten, begin dan met het oproepen en registreren van de nieuwe mensen die ingeschreven worden in het doelgroepenregister, zoals de schoolverlaters voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs. Deze aantallen zijn niet groot. Vervolgens kunt u verder met andere kandidaten ten behoeve van de banenafspraken of bredere doelgroepen. Het investeren in de vindbaarheid van uw kandidaten voor werkgevers in één landelijk dekkend systeem verhoogt hun kansen bij het vinden van een baan. Ook als u met andere systemen werkt is het van belang dat uw kandidaten vindbaar zijn voor werkgevers net buiten de grens van uw gemeente of arbeidsmarktregio. Ontneem uw werkzoekenden geen kansen op een baan bij een werkgever buiten uw regio en registreer ze ook in het landelijke systeem.

Om de doelstellingen van de banenafspraken te halen is het nodig dat eind 2016 57.500 klantprofielen zichtbaar zijn voor werkgevers en intermediairs. Om dit aantal te halen hebben de arbeidsmarktregio's nog veel werk te verrichten. De Programmaraad ondersteunt u daarbij. Informatie daarover vindt u [hier](#).

Naast het zichtbaar maken van uw kandidaten in het landelijke systeem is het ook van belang dat de werkgevers de weg naar u kunnen vinden. Daarvoor is het werkgeversservicepunt. Het verheugt mij te melden dat 33 van de 35 arbeidsmarktregio's inmiddels één website hebben waar werkgevers terecht kunnen voor informatie over de publieke werkgeversdienstverlening in de regio. U kunt de websites [hier](#) vinden.

De website [Samenvoordeklant.nl](#)

De website [Samenvoordeklant.nl](#) is van de Programmaraad, het samenwerkingsverband van VNG, Divosa, UWV en Cedris. Het ministerie van SZW ondersteunt de Programmaraad financieel. U staat in de arbeidsmarktregio voor de opgave om de krachten te bundelen met als doel de optimale match te realiseren tussen werkgevers en werkzoekenden. De Programmaraad ondersteunt de arbeidsmarktregio's hierbij met onder andere landelijke en bovenregionale bijeenkomsten, handreikingen, toolkit voor werkgevers- en werkzoekendendienstverlening, webinars, reviews, actuele informatie en mogelijkheid tot het stellen van vragen op de website en meer. Verder kunt u als regio een beroep doen op de inzet van een aanjager op de thema's van de Programmaraad: samenwerking in de arbeidsmarktregio, transparantie, werkgevers- en werkzoekendendienstverlening.

23.Beveiliging Suwinet gemeenten

Op 28 juni is het onderzoek van de Inspectie SZW naar de beveiliging van Suwinet gemeenten naar de Tweede Kamer gestuurd. Ten opzicht van 2014 zijn de resultaten verder verbeterd. Daar waar in 2013 slechts 4% en in 2014 slechts 17% van de gemeenten voldeed aan de zeven essentiële normen waarop de Inspectie SZW heeft getoetst, voldeed in het derde kwartaal van 2015 49% van de gemeenten hieraan. Het blijkt overigens dat gemeenten die samenwerkingsverbanden met andere gemeenten zijn aangegaan beter scoren. Bij zelfstandige gemeenten voldeed 34% aan alle zeven normen, bij samenwerkingsverbanden is dat 58%.

De 198 gemeenten die niet aan de zeven essentiële normen voldoen hebben in maart 2016 een vooraankondiging tot een aanwijzing van mij ontvangen. Binnen een daartoe gestelde termijn, die tussen de 6 en 12 weken ligt, dienen deze gemeenten de beveiliging van Suwinet op orde te

---

³ Kamerstukken II, 2015/16, 34 352, nr. 18

brengen. Het college van burgemeester en wethouders moet een brief aan mij sturen, waarin wordt verklaard dat er wordt voldaan aan de zeven essentiële normen. Inmiddels heb ik van 162 gemeenten (stand van zaken 27 juni 2016) een verklaring ontvangen, waarin staat dat wordt voldaan aan alle zeven essentiële normen. Dit aantal loopt nog steeds op. In september 2016 zal de Inspectie SZW bij een representatief aantal gemeenten controleren of zij inderdaad voldoen aan de zeven essentiële normen. De gemeente die hieraan niet voldoet zal in de volgende fase van het escalatieprotocol terecht komen: de aanwijzing tot het op orde brengen van de beveiliging van Suwinet. In deze fase kan ik, afhankelijk van de individuele omstandigheden, gemeenten bijvoorbeeld verplichten om een externe deskundige aan te stellen om, op kosten van de gemeente, de beveiliging op orde te brengen. Mijn brief aan de Tweede Kamer van 30 juni jl. vindt u [hier](#).

24. Geen subsidie van overheden aan organisaties die gelieerd zijn aan het Eritrese regime

Het vermoeden bestaat dat het Eritrese regime invloed uitoefent binnen de Eritrese gemeenschap in Nederland. Een gemeenschap die sinds de vluchtelingen crisis aanzienlijk in grootte is toegenomen. Eritrese vluchtelingen vormen de grootste groep vluchtelingen na Syrische vluchtelingen en ontvangen in meer dan 90% van de gevallen een verblijfstatus. Op 30 juni 2016 debatteerde de Tweede Kamer over de invloed van Eritrea in Nederland. Tijdens dit debat uitte de Tweede Kamer onder andere haar zorg over oneigenlijke druk en afpersing in en door de Eritrese gemeenschap en het vermoeden dat deze druk voortkomt uit een samenwerking tussen Eritreeërs in Nederland en het Eritrese regime. Aan de orde kwam dat de overheid geen (financiële) steun zou moeten verlenen aan personen en organisaties die hierin een rol vervullen. Een mogelijke vorm van dergelijke steun is (gemeentelijke) subsidiëring van aan het Eritrese regime gelieerde organisaties. Ik verzoek u alert te zijn op signalen van oneigenlijke druk en afpersing in de Eritrese gemeenschap, alsmede om alert te zijn bij subsidiëring van Eritrese organisaties.

25. Nieuwe aanvraagronde ESF en vluchtelingen met een verblijfstatus

Vanaf maandag 16 mei 2016 kunnen aangewezen centrumgemeenten namens hun arbeidsmarktregio subsidie aanvragen voor de tweede tranche van de ESF regeling Actieve Inclusie. Voor de regioaanvraag leerlingen voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs is in 2016 en in 2017 telkens een budget beschikbaar van € 25.000.000; dus € 50 miljoen totaal. Voor de regioaanvraag gemeenten is een budget over 2016 en 2017 beschikbaar van € 116.000.000 in totaal.

De Nederlandse samenleving heeft baat bij een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie. Daarom zetten we in Nederland een groot deel van de gelden van het Europees Sociaal Fonds (ESF) in op actieve inclusie. In de periode 2014-2020 wordt hiermee ingezet op het terugdringen van jeugdwerkloosheid en de re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast gaat een deel van het ESF-geld naar (ex)leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. Zij krijgen extra ondersteuning bij hun overgang van school naar werk.

Deze aanvraagronde biedt u een goede kans om vergunninghouders extra te ondersteunen. Sinds 13 november 2015 is de ESF-doelgroep namelijk uitgebreid met deze nieuwe doelgroep. Extra ondersteuning voorkomt dat deze groep langdurig afhankelijk blijft van de bijstand. Het kabinet vindt snelle integratie en een actieve participatie van vergunninghouders van groot belang. De nieuwe ESF-ronde is een goed moment om deze groep expliciet mee te nemen in de aanvraag. Op de website van het Agentschap SZW (www.agentschapszw.nl) vindt u nadere informatie.